

Дзяржаўная ўстанова
"Слцкая раённая цэнтральная бібліятэка"
Адзел абслугоўвання і інфармацыі чытачоў

Сувязны гісторыі

Алесь Марціновіч

Слцк 2016

Дзяржаўная ўстанова
"Слуцкая раённая цэнтральная бібліятэка"
Адзел абслугоўвання і інфармацыі чытачоў

Сувязны гісторыі

да 70-годдзя з дня нараджэння Марціновіча
Алеся (Аляксандра Андрэевіча),
літаратуразнаўца, крытыка, публіцыста,
журналіста, краязнаўца, празаіка, лаўрэата
Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя
К. Каліноўскага

Слуцк 2016

Аляксандр Андрэвіч Марціновіч нарадзіўся 18 жніўня 1946 года ў в. Казловічы Слуцкага раёна Мінскай вобласці ў сям'і школьных настаўнікаў. Яго бацька Андрэй Рыгоравіч выкладаў дзецям гісторыю, а маці Яўгенія Аляксандраўна навучала дзетак у пачатковых класах. Неўзабаве сям'я перабралася ў суседні Капыльскі раён.

Выступаць у друку як журналіст Аляксандр пачаў яшчэ школьнікам. Пасля заканчэння ў 1964 годзе Навасёлкаўскай сярэдняй школы Капыльскага раёна ён паступае на беларускае аддзяленне філалагічнага факультэта Беларускага дзяржаўнага універсітэта. З 1966 года стаў публікаваць рэцэнзіі і літаратурна-крытычныя артыкулы. Мабыць, тады ён пачаў атрымліваць задавальненне ад працы, што з'явілася пасылам да пераводу на іншае навучальнае аддзяленне ВНУ: падчас вучобы ён разабраўся ў сваіх жаданнях і з трэцяга курсу перавёўся на аддзяленне журналістыкі. У 1968 годзе Аляксандр Марціновіч скончыў ужо не аддзяленне, а факультэт журналістыкі БДУ.

Па размеркаванні пасля выпуску працаваў загадчыкам аддзела масавай работы ў раённай газеце «Запаветы Леніна» ў Драгічыне Брэсцкай вобласці БССР. З 1990 года газета выходзіць пад назвай «Драгічынскі веснік».

У 1969 годзе Аляксандра прызвалі ў Савецкую Армію. Служыў афіцэрам, камандзірам мотастралковага ўзвода ў Забайкальскай ваеннай акрузе, паблізу ад

сталіцы Бураціі горада Улан-Удэ. Пабываў на якуцкім ўчастку будаўніцтва БАМа.

Пасля звальнення ў запас у 1971 году працаваў у рэдакцыях капільскай раённай газеты «Слава Працы» і слуцкай раённай газеты «Шлях Ільіча».

Каля трыццаці гадоў, з 1972 па 2001 гады і ў 2007 годзе працаваў у газеце "Літаратура і мастацтва". У тым жа 1972 годзе быў прызначаны карэспандэнтам аддзела мастацкай літаратуры, а з 1981 года працаваў загадчыкам аддзела інфармацыі і літаратурнага жыцця.

Разам з тым, з лістапада 1999 года пачаў працаваць у часопісе Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «Беларуская думка», дзе працаваў да 2007 года.

Спачатку працаваў на пасадзе рэдактара аддзела літаратуры і мастацтва, затым - намесніка галоўнага рэдактара і, у рэшце рэшт, стаў першым намеснікам галоўнага рэдактара.

З 2007 года Аляксандр Андрэевіч пачаў даволі часта мяняць месца працы. Спачатку вярнуўся ў газету «Літаратура і мастацтва». У 2008 годзе перайшоў на пасаду намесніка галоўнага рэдактара часопіса «Нёман», а ў 2009-м – «Маладосць». З 2011 года Алесь Марціновіч – загадчык аддзела крытыкі часопіса «Полымя».

Усе гэтыя выданні з 2012 года ўваходзяць у склад Выдавецкага дома «Звязда». Зараз Аляксандр Андрэевіч працягвае працаваць рэдактарам у аддзеле навукі, крытыкі і літаратуразнаўства часопіса «Полымя».

Аляксандр Андрэевіч даўно выступае пад псеўданімам Алесь Марціновіч. Ён з'яўляецца Члена Саюза журналістаў Беларусі, з 1987 года — член Саюза пісьменнікаў Беларусі, узнагароджаны медалём Францыска Скарыны.

За сваё доўгае жыццё Алесь Марціновіч напісаў больш чым 70 кніг, у тым ліку выданняў па гісторыі для дзяцей: «Святая Евфрасіння», «Златавуст з Турава», «Сімяён, сын Полацка», «Як Гурка ворагаў граміў» (пра Іосіфа Гурко). Таксама напісаў мноства казак і літаратуразнаўчых даследаванняў.

Вяршыняй яго творчасці з'яўляецца шматтомная гісторыя Беларусі ў асобах: кнігі «Зерне да зерня», «Хто мы, адкуль мы...», «У часе прасветлення твары», «Элегіі забытых дарог» «Сполахі далёкіх зарніц», «Свечка на золкім полі», «Птушкі з пакінутых гнёздаў», «Маладзік над заснежаным шляхам», «Исповедь старых замков», «Рагнеда і Рагнедзічы», у якіх упершыню ў беларускай літаратуры праз жанр мастацка-дакументальных твораў (эсэ, нарыс, аповяд) прасочаны лёсы больш чым 300 знакамітых суайчыннікаў, а таксама тых, хто нарадзіўся ў іншых краінах, але звязаў лёс з Беларуссю.

Алесь Марціновіч з'яўляецца складальнікам кніг публіцыстыкі «Свабоднае грамадства зблізку» (1984), паэзіі «Мы і Яны» (1985) і «Слова міру і праўды» (1987), «Памяць: Капыльскі раён: Гісторыка - дакументальныя хронікі гарадоў І раёнаў Беларусі» (2001), «Адсюль выток, адсюль натхненне...:

Шклоўшчына літаратурная: проза, поэзія, публіцыстыка» (2007) і іншых.

У 2016 годзе Алесю Марціновічу – літаратуразнаўцу, крытыку, публіцысту, журналісту, краязнаўцу, празаіку, лаўрэату Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь, лаўрэату літаратурных прэмій імя Максіма Багдановіча, імя ўладзіміра Калесніка, «Залаты купідон» (двойчы), прэміі Беларускага саюза журналістаў «Залатое пяро» і Нацыянальнай літаратурнай прэміі 2016 г. у намінацыі "Лепшы твор прозы" – споўнілася 70 гадоў.

ЛІТАРАТУРА:

1. 18 жніўня – 70 гадоў з дня нараджэння (1946) А. А. Марціновіча, літаратуразнаўца, крытыка, публіцыста, краязнаўца, журналіста, празаіка / складальнікі: В. Я. Асаёнак, Г. В. Брага, Н. А. Шашэнька; рэдактар К. Д. Варанько // Новыя кнігі: па старонках беларускага друку. – 2016. – № 5. – С. 20–22.
2. День беларускай пісьменнасці // Слуцкі край. – 2016. – 8 верас. – С. 6.
3. Карлюкевіч, А. Мастацкая і жыццёвая праўда / Алесь Карлюкевіч // Полымя. – 2016. – № 8. – С. 155–159.
4. Камейша, К. В. Крытэры адзіны – сумленнасць / Казімір Камейша // Літаратура і мастацтва. – 2016. – № 32. – С. 10.
5. Шырко, В. Песня пра Белаурск / Васіль Шырко // Белая Вежа. – 2016. – № 1. – С. 94–97.
6. Шычко, І. Сувязны гісторыі / Ігнат Шычко // Літаратура і мастацтва. – 2011. – № 33. – С. 4.
7. Ладуцька, К. Да юбілею / К. Ладуцька // Слуцкі край. – 2006. – 23 верас. – С. 5.
8. Карлюкевіч, А. Разгледзець чалавечнасць: Творчыя абсягі Алеся Марціновіча / А. Карлюкевіч // Роднае слова. – 2006. – № 8. – С. 26–27.

Сувязны гісторыі: да 70-годдзя з дня нараджэння Марціновіча Алеся (Аляксандра Андрэевіча), літаратуразнаўца, крытыка, публіцыста, журналіста, краязнаўцы, празаіка, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя К. Каліноўскага.

Інфармацыйна-бібліяграфічнае выданне.

Укладальнік:

У. М. Грыдасаў

Рэдактар:

Л. В. Гурыновіч

223610 г. Слуцк, вул. Капыльская, 2а
Дзяржаўная ўстанова "Слуцкая раённая цэнтральная
бібліятэка"
e-mail: biblio_slutsk@tut.by
biblio_slutsk@mail.ru